

Forfatter: Oehlenschläger, Adam

Titel: Udrag fra Poetiske Skrifter IV

Citation: Oehlenschläger, Adam: "Poetiske Skrifter IV", i Oehlenschläger, Adam: *Poetiske Skrifter IV*, udg. af H. TOPSØE-JENSEN, 1926-1930, s. XXXIV. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-oehl04val-shoot-idm140153725126864/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Poetiske Skrifter IV

Fra en senere Tids Synspunkt kan det altsaa kun beklages, at Værket digtedes paa Tysk. Men Oehlenschläger selv havde den Tilfredsstillelse, da det i 1816 udkom i Tyskland, at det vakte større Opsigt dér end noget af hans tidligere Arbejder. Det gav endda Stødet til Fremkomsten af en helt ny Skuespiltype: Kunstnerdramerne; baade Van Dyck og Raffael, Dürer og Ostade blev bragt paa Scenen, indtil Tieck satte en Stopper for hele Genren i sin udførlige og skarpe, men lærerige og interessante Anmeldelse af »Correggio«.

Tieck bebrejder Oehlenschläger meget stærkt, at hans Maler kun har det berømte Navn fælles med den store Renæssancemester, »den lykkeligste, den overgivneste, den overmodigste af alle dødelige«. Correggios Kunst burde have givet Digteren en Forestilling om hans Væsens høje Sikkerhed og hans Fantasis legende Munterhed. Oehlenschläger havde i Modsætning til sin tyske Digterven ikke megen Forstand paa Kunst, selv om den rent indholdsmæssigt kunde optage og inspirere ham. Han er da sikkert heller ikke kommet til at interessere sig for Correggio gennem hans Værker. Et Par Anekdoter om hans Liv har sat Fantasiens Bevægelse; det har ikke været hans Hensigt at give et tro Portræt af »Nattens Maler — han havde ingen kunsthistoriske Aspirationer — men med Correggio som Udgangspunkt at skrive et Drama om en Kunstners Kamp og om Kunstens Kaar. Hans bundrede Mønstre var Goethes Digterdrama om Tasso, der heller ikke tilstræber historisk Korrekthed i Skildringen af den halvt sindssyge Renæssancepoet og hans Omgivelser. Og i Goethes Ungdomsdigtning har han

XXXIV

med Udbytte studeret den lille Trilogi »Künstlers Erdewallen, Vergötterung und Apotheose«, som djærvt og usentimentalt skildrer Kunstnerens Kamp mod økonomiske Vanskeligheder, mod manglende Forstaaelse og smaalig Kritik — og dernæst Efters tidens sene Beundring for den, hvem Samtiden kun havde Sultekaar, men ingen Paaskønnelse til overs for.

Hvad Goethe havde digtet, var netop det samme, som Oehlenschläger med Bevægelse læste i Vasaris 85nde Biografi, iøvrigt en af de tyndeste og upaalideligste i den berømte Samling. Ganske flygtigt tegnes her Correggios beskedne, vennesæle Karakter og de trykkende Omstændigheder, han levede under. Vasari skildrer ham (uhistorisk) som Autodidakten og fremhæver hans Mesterskab i Koloriten, mens han i Tegningen ikke opfyldte Kunstens strengeste Fordringer. Dernæst opregner han hans Hovedværker og fortæller Legendens om hans Død: den arme Kunstner maatte slæbe en Sæk med 60 Scudi i Kobberpenge fra Parma til Correggio, overanstrengte og forkølede sig paa Vejen og døde kort efter i sit Hjem af en hidsig Feber. Oehlenschlägers lidt massive Fantasi og hans borgerlige Sentimentalitet har ikke kunnet staa for dette folkelige Symbol paa Kunstneren, der bogstaveligt segner under Byrden af sine økonomiske Besværigheder. Scenen med Sækken er Nøglen til *den ydre Handling* i den nye Tragedie.

Men der var endnu en Historie i Omløb om Correggio, som Vasari ikke kendte: den kan kun føres tilbage til det 17. Aarhundredes Slutning. I Bologna skal Correggio foran Raffaels »Hellige Cæcilia« have

XXXV